

Сміх, що ранить

Олесь сидів на кухні за столом, обхопивши голову руками, й безголосно, по-хлопчачому, плакав. Від несправедливості, розпачу та якогось внутрішнього болю, що пік десь усередині, біля серця.

Сьогодні він знову втік із уроку малювання.

Цього разу причина була інша, ніж шість місяців тому, першого дня навчання у новій школі, — але сьогодні було у трильйон-більйонів разів болячіше, бо сьогодні він іще й втратив друга...

Минулого разу з нього сміялися всі, крім Петруся. А сьогодні Петрусь насміхався разом з усіма. Із його найзаповітнішої мрії.

При згадці про це Олесь глибше заховав голову в плечі. Так важко йому ще ніколи не було. Неначе ти сам-один, а проти тебе — увесь світ! І немає нікого, кому можна було б «поплакатися», хто б зрозумів усю глибину твого болю...

Мама, як завжди, на роботі, й доки повернеться, то всі сльози закінчаться. А тато... Тато його б точно зрозумів, — але в Олеся пів року немає тата, він загинув на російсько-українській війні. Як би

Олесь хотів, щоб — як тоді, в дитинстві, коли він розбивав коліно під час наздоганялок із Костем, або коли падав з велосипеда чи приходив із синцями після того, як захищав безпритульне кошеня перед сусідським шибеником Вовкою, старшим аж на цілий рік, — тато по-дорослому обійняв би його й мовив: «Я тебе розумію, синку»...

Ви тільки не подумайте, що Олесева мама не цікавилася його життям. Дуже цікавилася. Але їй завжди бракувало часу — вона змушена багато працювати, щоб заробити на життя...

Мама каже, що вона його дуже любить, і Олесь знає, що це правда. Треба просто пережити цей непростий час, коли так важко. І так самотньо...

Якби вони й досі жили в їхньому рідному селі під Херсоном, йому було б набагато легше цю самотність переносити. Навіть якщо від їхньої хати залишилася половина... Поряд був би вірний Вулкан і пухнастий усиновлений Барсик (яких раз доглядають сусіди)... Але в день, коли почалася повномасштабна війна, тато наказав їм із мамою швидко збиратися й виїжджати, а сам поїхав обороняти місто. Тато був дуже хоробрий та сміливий, і загинув як справжній герой. Так Олесеві розповіли татові побратими, коли передавали мамі його нагороду. Це було понад пів року тому, але Олесь і досі не міг повірити, що тата немає — здається, що він просто десь далеко і ось-ось

повернуться до них. Так само не могла повірити й мама. Вона досі його чекала. Коли хтось дзвонив у двері їхньої невеличкої винаймленої квартири, вони обоє немов прокидалися від цього страшного реального сну і бігли відчиняти в надії — а раптом це він, і все буде так, як раніше? А потім мама довго обіймала Олеся і повторювала, що герої не вмирають. Якщо про них пам'ятають...

Перші місяці життя у новому місті на Заході України маминої зарплати їм цілком вистачало, вони навіть щотижня ходили в кав'ярню ласувати смачнучим морозивом. А потім це раптово припинилося. Мама пояснила, що ціни вирости, а зарплата залишилася такою ж, як і була. І тепер зароблених грошей ледве вистачало на найнеобхідніше: їжу, одяг та щоб оплачувати винайм однокімнатної квартири. До всього почалися проблеми у новій школі... Може, через це Оесь почувався серед нових однокласників чужим.

А тут ще й ця сьогоднішня історія! І знову болюче кольнуло в серце.

І хто б тільки подумав, що спричиниться до цього болю вчителька, яка вже встигла йому сподобатися! Оесь розумів, що вона це зробила зовсім не навмисне, але ж йому від цього не легше!

Якби Оесь знав, що сьогодні вони писатимуть твір про ЦЕ, то втік би у найвіддаленіший

куточок Гренландії чи навіть Антарктиди, хоч і не любив холоду та самотності. Якби він знав, що про ЦЕ взагалі розмовлятимуть, він би й до школи не пішов. Снігу б наївся, але не пішов! Та всі ці «якби» не завжди передбачиш...

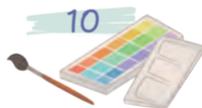
Ким стати...

Отже, на уроці української мови вони писали твір. Точніше, мали б писати, бо ніхто з учнів так і не встиг довести до крапки жодного речення. А дехто й не починав. Як от він, Олесь. Щойно хлопець почув тему, як ручка в його руках зрадливо затремтіла. Тому що вчителька, його улюблена Наталія Василівна на першій секунді після дзвоника на урок завела мову про те, про що Олесеві аж ніяк розповідати не хотілося. Навіть у страшному-престрашному сні.

Ви, певно, подумали про всілякі жахи чи, можливо, про щось таке, чого прийнято соромитися. Але ж ні! Все набагато простіше. Якби ж тільки вчителька знала, до чого це призведе, то стовідсотково не починала б розмову про те, ким вони... мріють стати.

Хіба ж не дивно, що отаке звичайнісіньке, а хтось би й сказав, що буденне запитання наробило стільки галасу й сміху та, врешті-решт, довело Олеся до сліз?

Але причина була, і серйозна! Але про неї — трішки пізніше.

Почувши про майбутні професії, клас миттю похвавився. Піднявся цілий ліс рук, і дівчата з хлопцями в унісон вигукнули, що хочуть захищати свою країну від російського ворога, тобто бути захисниками. Але вчителька сказала, що це їхня спільна мрія, а вона має на увазі дещо інше, — і попросила пригадати свої довоєнні мрії. Ті мрії, які вони реалізовуватимуть після перемоги. Ліс рук знову піднявся, і дівчата з хлопцями почали наперебій розповідати про свої вже призабуті мирні мрії.

І ніхто ні з кого не сміявся.

Навіть коли Лука перед усім класом поділився секретом про те, що він мріє бути перевертальником пінгвінів. Ну, піднімати їх, коли вони, задивившись на літаки, падають на спину. Лука пояснив, що ці птахи за своєю природою не здатні самі підвестися, і якщо їх вчасно не підняти, вони загинуть.

Власне, така мрія його однокласників не дуже й здивувала, бо всі знали про випадок, який трапився з Лукою влітку, коли він у тактильному зоопарку, поки прибігли охоронці, за лічені секунди встиг повалити всіх пінгвінів на землю і ще швидше підняти їх назад. І так кілька разів. Тренування пройшло успішно, не враховуючи дрібного штрафу та того, що пінгвіни після цього успішного перевертання так глибоко забилися в кам'яні

проломи, що до кінця дня їх ніхто з відвідувачів і навіть працівників зоопарку не бачив.

— Отже, — вів далі хлопець, — після закінчення школи я мрію поїхати до Арктик... Антарктиди, — швидко виправився він, — щоб рятувати цих бідолашних птахів.

Далі слово взяв Назар. І ніхто не пирснув сміхом, коли він сказав, що мріє поїхати до Японії й попрацювати там трамбувальником у метро.

— Тим, — уточнив він, — хто утрамбує пасажирів у вагони, щоб їх там помістилося якомога більше.

— Хоча, — зауважив хлопець, — звичайних японців і так в одному вагоні поміщається вдесятеро більше, ніж шпротів у бляшаній баночці. Інша річ — утрамбовувати борців сумо! А ще цікавіше, — уголос розмірковував Назар, — було б трамбувати любителів фастфуду...

Олесь зрозумів, що після Японії Назар не проти поїхати попрактикуватися в утрамбовувальних здібностях до Америки. А в тому, що там з'явиться така необхідність, хлопець не сумнівався, враховуючи збільшення кількості любителів швидкої їжі та, відповідно, зменшення кількості пасажиромісць.

Однокласники не здивувалися цій Назаровій мрії, бо не раз бачили, як він може запхнути батьків, родичів, сусідів, а потім і сам утрамбуватися

до переповненого в ранкову годину пік автобуса, коли всі кудись їдуть і місця не те що сидіти, а й літати чи висіти немає. Майже як у країні, де сходить сонце.

«Якщо Назар уже зараз виявляє такі здібності, — вигукнув перевертальник пінгвінів Лука, — годі й уявити, що буде, коли він виросте і поїде до Японії! Це буде не лише японське, а й міжнародне визнання!»

З усього було видно, що Луку розпирало від гордості за однокласника.

Але, на відміну від Луки, в Олеся Назарова мрія не викликала аж такого захвату, бо його мрія була іншою. Тією, з якої посміявся увесь клас. Але це було пізніше, бо після Назара слово взяв Матвій.

І знову ніхто не хапався за живіт, коли він гордо, з високо піднятою головою заявив, що хоче бути тестувальником водяних гірок. Напевно тому, що всі у класі йому позаздрили, бо зрозуміло, що тестувальник водяних гірок — це той, хто на них катається. І, мабуть, часто. І, вочевидь, безкоштовно. І за це задоволення ще й гроші платять!

Матвій вибрав таку майбутню професію і тому, що любляв борсатися у воді, й тому, що був дуже ощадливий. «А оскільки, — міркував хлопець, — основний витратний матеріал тут — лише плавки, то ця робота удвічі привабливіша!»

Зміст

Сміх, що ранить	5
Ким стати... ..	10
Чорно-білий світ	27
Про далекий острів Пінгелап та про те, як тварини сприймають кольори	33
Сивочолий друг	38
Не може бути, або На що здатна заздрість	47
Куди щезають малюнки?.....	53
Наодинці з собою	57
Коли болить душа	66
Новий друг, або Особливості шкільних буднів	69
Несподіваний гість	83
Сон чи навсправжки?	94
Незвична дружба.....	99
Таємниця бляшаної коробочки	103
Найкраща новина.....	108
Останній однобій	117
Усе таємне стає явним, або Про перемогу над собою	111
Кольоровий світ та омріяний друг-художник	121